

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΣΠ. ΚΑΛΛΙΑΦΑΝ¹

Ἀλησμόνητε συνάδελφε,

Ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μοῦ ἀνέθεσε νὰ Σοῦ ἀπευθύνω τὸν ὑστατον χαιρετισμὸν καὶ νὰ ἐκφράσω τὴν ὀδύνην της διὰ τὴν ἀπώλειάν Σου.

Ἐν τῷ προσώπῳ Σου χάνομεν ἓνα διακεκριμένον θεωρητικὸν τῆς παιδείας καὶ ἓνα ἐμπνευσμένον ἐθνικὸν διδάσκαλον, ἀόκνως ἐργασθέντα ἐπὶ μίαν πεντηκονταετίαν πρὸς φρονηματισμὸν τῆς νέας ἐλληνικῆς γενεᾶς.

Ὁ Σπυρίδων Καλλιάφας ἐγεννήθη τὸ 1885 εἰς Δρόβιανην τῆς Ἡπείρου. Ἐνωρίς ἔδειξεν, ὅτι ἔφερεν ἐντός του τὰ ζώπυρα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θὰ τὸν καθίστων ἱκανὸν νὰ συγκαταριθμηθῇ εἰς τὴν χορείαν τῶν διδασκάλων τοῦ Γένους, τὴν ἀενάως πλουτιζομένην ἀπὸ τέκνα τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου.

Μετὰ τὴν λήψιν τοῦ πτυχίου του ἐκ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ἐστάλη ὡς ὑπότροφος εἰς Ἑλβετίαν, ὅπου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ζυρίχης ἐπεδόθη εἰς ἀνωτέρας σπουδὰς Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας καὶ Παιδαγωγικῆς.

Εἰς τὸν ἐκπαιδευτικὸν κλάδον εἰσέρχεται ἤδη ἀπὸ τοῦ 1907. Ἑλληνοδιδάσκαλος κατ' ἀρχάς, διευθυντὴς διδασκαλείου κατόπιν, ἐπόπτης τῶν Σχολῶν τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας μετὰ ταῦτα, καταλαμβάνει τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου ἤδη τὸ 1937.

Κενωθείσης ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ τῆς τακτικῆς ἑδρας τῆς Παιδαγωγικῆς, τὸ 1947 ἐκλέγεται τακτικὸς καθηγητὴς αὐτῆς καὶ ἀσκεῖ τὰ ἐπιστημονικά του καθήκοντα μέχρι τοῦ 1956, ὅτε κατελήφθη ὑπὸ τοῦ ὀρίου ἡλικίας.

Παραλλήλως πρὸς τὸ μακρὸν τοῦτο διδακτικὸν ἔργον ἐπιδίδεται ἀδιαλείπτως εἰς ἐπιστημονικάς συγγραφάς. Τὰ ἐκτενῆ ἔργα του « Χαρακτῆρες καὶ Ψυχολογικοὶ τύποι », « Ψυχολογία τοῦ βάρους », « Χαρακτηρισμὸς τῆς ἐποχῆς μας » καὶ « Γενικὴ Παιδαγωγικὴ » μαρτυροῦν τὴν συστηματικότητα καὶ ἀδρότητα τῆς σκέψεώς του. Προσέτι μὲ μίαν μακρὰν σειρὰν συντομωτέρων πραγματειῶν ἐλάμβανεν ἐκάστοτε θέσιν ἔναντι τῶν ἐπικαίρων προβλημάτων τῶν τελευταίων δεκαετιῶν, ὅπου ἐνεφάνιζε προσωπικὴν γραμμὴν.

Εἶχε δὲ ὡς χαρακτηριστικὸν ἢ ἰδεολογικὴ γραμμὴ τοῦ Καλλιάφα τὴν ἀκλόνητον ἐμμονὴν εἰς πᾶν τὸ γνησίως ἐλληνικὸν καὶ τὴν διαφύλαξίν του ἀπὸ συσκοτίσεις καὶ νοθεύσεις διὰ δανείου ξένου πνεύματος, μὴ ἀντέχοντος εἰς τὸν ὑπεύθυνον ἔλεγχον τοῦ ἀξιολογικοῦ αἰσθητηρίου.

Τόσον μὲ τὴν διδασκαλίαν του, ὅσον καὶ μὲ τὰ δημοσιεύματά του παρεῖχεν εἰς

1. Ἐξεφωνήθη τὴν 4ην Φεβρουαρίου 1964, κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ ἐκλιπόντος καθηγητοῦ.

τούς Ἑλληνας ἐκπαιδευτικούς πλουσίας παρορμήσεις, ὥστε νὰ τοὺς καθιστᾷ γονίμους καὶ αὐτοδυνάμους.

Κατὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ἰδεῶν του δὲν ὑπελόγιζε προσωπικὰς θυσίας καὶ ταλαιπωρίας. Ἐκεῖθεν καὶ ὁ σεβασμὸς τὸν ὁποῖον ἀπελάμβανε καὶ ἡ θλίψις τὴν ὁποίαν ἐσκόρπισε τὸ ἄγγελμα τοῦ θανάτου του.

Ἀλησμόνητε συνάδελφε,

Ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν θὰ διατηρῇ εὐλαβικὴν τὴν ἀνάμνησίν Σου.

Ἄς εἶναι ἑλαφρὸν τὸ ἀπτικὸν χῶμα ποὺ θὰ σκεπάσῃ τὰ σκῆνωμά Σου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΕΤΣΙΕΡΗΣ